

ΔΟΚΙΜΙΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΥΠΟ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΑΡΟΥΤΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΕΑΤ' ΕΝΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΕΥΓΕΡΑΦΕΩΣ

ΥΠΟ

ΔΙΟΝΤΣΙΟΥ ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΟΔΙΔΑΚΤΑΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΒΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1888

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΑΘΗΜΕΡΟΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΗΡΙΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΗΡΙΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΝΚΛΟΝΤΗΣ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΥΡΩΠ. Π. Κ. 1. Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΔΟΚΙΜΙΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΥΠΟ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΑΡΟΥΣΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΚΑΤ' ΕΝΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

ΥΠΟ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΔΙΝΑΡΔΑΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΑΠΑΝΗ, ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1888

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΤΩΙ

ΑΙΔΕΣΙΜΩΤΑΤΩΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩΙ ΛΙΝΑΡΔΑΤΩΙ

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩΙ ΕΠΙΤΡΟΠΩΙ

ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΩΙ ΜΟΙ ΠΑΤΡΙ

ΚΑΙ ΕΝΘΕΡΜΩΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙ

ΤΗΝΔΕ ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ

ΥΪΙΚΗΣ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ὁ Ἐκδότης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

—

“Οτι μὲν ἡ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ῥοπή καὶ πᾶσα ὠφέλιμος ἕξις γεννᾶται καὶ αὖξει καὶ κρατύνεται ἐκ τῆς ὀρθῆς καὶ ἐναργούσ ἐπιγνώσεως τοῦ ἀγαθοῦ τῆς διὰ τῆς ἀναγνώσεως σοφῶν συγγραφῶν προσγινομένης, τοῦτο καὶ οἱ πάλαι σοφοὶ ἐμαρτύρησαν καὶ ἡ πεῖρα μακρῶν αἰώνων τρανώσ βεβαιοῖ. Τούτου δὲ παρὰ πᾶσιν ὁμολογουμένου, ἔγνω, ὅτι καλὸν ἐπιχειρῶ ἔργον εἰς φῶς φέρων διὰ τῆς δημοσιότητος τὰς συγγραφὰς ἀνδρὸς πανελλήνιον κτησαμένου φήμην ἐπ’ ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ, τοῦ ἀοιδίμου Θεοδώρου Καραγεοῦ, καθόσον μάλιστα ἀνεξίτηλον ἐν τῇ καρδίᾳ μου ὑπάρχει τὸ τῆς εὐγνωμοσύνης ἱερὸν συναίσθημα πρὸς τὸν σεβαστὸν μοι τοῦτον διδάσκαλον, ὅστις ἀποθνήσκων κατέλιπέ μοι ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην τὴν δημοσίευσιν τῶν πολλοῦ λόγου ἀξίων ἔργων αὐτοῦ.

Ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ ἐγεννήθη ἐν Ἀργοστολίῳ τῷ 1808 ἐξ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας, καὶ ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ ἀειμνήστῳ διδασκάλῳ Νεοφύτῳ Βάμβᾳ. Τοσοῦτον δὲ ἐπέδωκεν εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς πατρίου ἡμῶν γλώσσης, ὥστε ἅμα τῇ ἀποφοιτήσῃ αὐτοῦ διωρίσθη ἐν Ἀργοστολίῳ διδάσκαλος αὐτῆς μέχρι τοῦ ἔτους 1842, ὅτε προσεκλήθη εἰς Παξούς, ὅπως διευθύνῃ τὸ ἐκεῖ Λύκειον. Ἐπανακάμψας ἐν ἔτει 1844 εἰς τὴν πάτριον γῆν προήχθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀργοστολίῳ ἐκπαιδευτηρίου, ὅπερ διηύθυνε μέχρι τοῦ ἔτους 1851 μετὰ ζήλου ἐργαζόμενος οὐ μόνον πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔξαρσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τῶν συμπολιτῶν του. Κατανοῶν δὲ ὅτι οἱ ἀγῶνες αὐτοῦ ἐμελλον ν’ ἀποβῶσιν ἀλυσιτελεῖς καὶ ἄσκοποι, ἅτε ἐλλείποντος τοῦ καταλληλοτάτου τῆς τελεσφορίας μέσου, τῆς χρήσεως δηλαδὴ τῆς πατρίου ἡμῶν γλώσσης, θεωρουμένης ἐπισήμου τότε ἐν Ἐπτανήσῳ τῆς Ἰταλικῆς. δὲν ἐδειλίασε ν’ ἀποφανθῇ μετὰ παρρησίας καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ ἄγγλου τοποτηρητοῦ τῆς νήσου, ὅτι εἶναι αἶσχος νὰ διατελῇ εἰσέτι βεβηλοῦσα τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος γλῶσσα ὀθνεῖα, καὶ ὅτι οἱ ἐπτανήσιοι ὡς γνήσιοι ἔλληνες ἀπαιτοῦσιν ὅπως καθιερωθῇ ὡς ἐπίσημος γλῶσσα ἡ καθωμιλημένη Ἑλληνική.

Οἱ πατριωτικοὶ οὗτοι λόγοι οἱ κατ’ ἀρχὰς τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ τοποτηρητοῦ καὶ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ κινήσαντες βαθέως ἐνεσπάρησαν εἰς πολλῶν

Ἑλλήνων καρδίας καὶ ἐπέφερον μετ' οὐ πολὺ τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, καθιερωθείσης τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν γλώσσης διὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἀρμοστείας τοῦ Λόρδου Σείτωνος γενομένης συνταγματικῆς μεταρρυθμίσεως, ἐξ ἧς ἐτέχθη καὶ ὁ ριζοσπαστισμός. Ὑπὲρ αὐτοῦ μετ' ἄλλων πατριωτῶν ὑπὸ ἀγνῶν αἰσθητάτων ἐμπορουμένων ἠγωνίσαστο ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ὁ ἀείμνηστος Θεόδ. Καροῦσος. Ὡς ἐνθερμὸς λάτρις τῆς ἀκροτάτης πασῶν τῶν κοινωνικῶν ἰδεῶν, τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, φλογερὰ ἐξηκόντιζεν ἄρθρα κατὰ τῶν καταχθονίων ὀργάνων τῆς Ἀλβιόνος κενὰ μελετώντων, ὅπως διὰ τῆς βίας τῶν φιλελευθέρων καταδιώξεως ἀποσβέσσει τὸ ὀσημέραι ἐπὶ μᾶλλον ἐπινεμόμενον πῦρ τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος. Τότε προὔταθῃ καὶ τῷ κλεινῷ διδασκάλῳ νὰ παύσῃ τὰς κατὰ τοῦ ἐπικρατοῦντος συστήματος ἐπιθέσεις αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ οὗτος μετὰ περιφρονήσεως ἀπέρριψε τὴν ἀγενῆ ταύτην πρότασιν καὶ διετέλει ἀτρόμητος τὸν καλὸν ἐκείνον ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος, ἀπηλλάγη τῆς ὑπηρεσίας. Ἄλλ' ὅμως δεόντως ἱκανοποιήθη, διότι ἡ σπουδάζουσα νεότης καὶ πάντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι Ἀργοστολίου στεφανώσαντες αὐτὸν ὡς ἐν θριάμβῳ περιῆγον ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ἐπικροτοῦντες ἐπὶ τοῖς πατριωτικοῖς τοῦ διδασκάλου αὐτῶν φρονήμασι πρὸς αἴσχος τῆς θεοστυγοῦς τῶν καταχθονίων σείρας, ἧτις κακοβούλως ἤρην ἐκ μέσου πολυπληθοῦς νεολαίας τὸν εὐωχοῦντα αὐτὴν ἐκάστοτε καλῶν λόγων προγονικῆς παιδείας καὶ μαθήσεως. Ἐξηκολούθει καὶ μετὰ ταῦτα συγγράφων καὶ δημοσιεύων πολλὰ θούρια ἄρθρα πλήρη φιλοπατρίας, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θ. Καρούσου δὲν ἔμενε πλέον ἀφανὲς ἐντὸς τοῦ στενοῦ χώρου τῆς Κεφαλληνίας περιοριζόμενον, ἀλλ' ἐφημίζετο πανταχοῦ. Ὄθεν τῷ 1852 προσκληθεὶς παρὰ τῶν ἐν Τεργέστη ὁμογενῶν ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς αὐτόθι Ἑλληνικῆς σχολῆς, ἧτις ὅμως δὲν ἔσχε τὴν τύχην νὰ χαρῆ αὐτὸν ἐπὶ πολὺ. Μετὰ ἐν ἔτος καταλιπὼν παρὰ τῇ ἐν Τεργέστη κοινότητι λίαν ζωηρὰς ἀναμνήσεις σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης ἐπανεκάμψεν εἰς τὰ ἴδια ὅπως ἐπιτελέσῃ τὰ πρὸς τὴν γηραιάν μητέρα του πανύστατα καθήκοντα. Περὶ τὸ 1854 πειθόμενος εἰς τὴν ὁμόθυμον πρόσκλησιν τῶν ἐν Παλαίᾳ συμπολιτῶν του ἀνεδέξατο τὴν διεύθυνσιν τῆς Πετριτσειοῦ σχολῆς καὶ τὴν ἐν αὐτῇ διδασκαλίαν τῆς τε Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῆς φιλοσοφίας. Ἐπὶ δέκα ὄλα ἔτη διηύθυνε τὴν Πετριτσειοὺν Σχολήν, ἀτρύτους καταβάλλων κόπους πρὸς διδασκαλίαν τῶν νέων καὶ νυχθημερὸν ἐργαζόμενος. Κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τὸ ἐν λόγῳ ἐκπαιδευτήριον ἀκμάσαν κατέστη ἀληθὲς φυτώριον ἐθνικῆς παιδείας, καὶ ἐξ αὐτοῦ τότε ἐξῆλθον νέοι ἀρκούντως ἐστοιχειωμένοι δι' ἐγκυκλίων γνώσεων καὶ πατριωτικῶν ἀρετῶν τιμῶντες ἑαυτοὺς τε καὶ τὴν γενέτειραν αὐτῶν γῆν.

Κατὰ τὴν ἐνταῦθα δὲ περιοδείαν τοῦ ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου κ. Γλάδστωνος ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν τὴν γνωστὴν ἐκείνην ἐπιστολήν τὴν μετὰ ταῦτα ἐν ταῖς πλείσταις ἐφημερίσι καταχωρισθεῖσαν, δι' ἧς βασιζόμενος ἐπὶ τοῦ φιλελληνισμοῦ καὶ τῶν φιλελευθέρων αἰσθημάτων τοῦ ἀνδρὸς ἐπεκαλεῖτο τὴν σύντονον αὐτοῦ ἐπέμβασιν, ὅπως μετ' ἀγγλικῆς παρρησίας ἀναλαμβάνων τὴν παρὰ τῇ Αὐτῆς Μεγαλειότητι δικαίαν ὑπεράσπισιν τῶν ἐλλόγων παρα-

στάσεων τοῦ Ἰονίου λαοῦ ἐπιταχύνῃ τὴν μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἔνωσιν τῆς Ἐπτανήσου.

Ἐνῶ δὲ διήρχετο τὸν βίον αὐτοῦ διδάσκων καὶ μελετῶν ἡ Κεφαλληνία εὐγνωμονοῦσα ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῶν τροφείων ἐξελέξατο αὐτὸν βουλευτὴν κατὰ τὴν ΙΒ'. Ἰόνιον Βουλὴν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ εὐκαιρίαν ὅπως ἐκδηλώσῃ ἐπισημότερον τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον διατρεφόμενα ἱερὰ τῆς ἐλευθερίας αἰσθήματα, ἅτινα ὑπὸ τοῦ χρόνου δὲν σβέννυνται, ἀλλ' αἰετοτε θάλλοντα καὶ ἀκμαῖα εἰς τὰς τοιαύτας καρδίας παραμένουσιν. Εἰσελθὼν εἰς τὴν Βουλὴν ἰσχυρῶς ἀντετάσσετο πρὸς τὰ καταχθόνια σχέδια τῆς πρώην Κυβερνήσεως καὶ κατὰ τὸ ἐνὸν ἔματάου τὰ κακόβουλα αὐτῆς τεχνάσματα. Οὕτω δὲ εὐλικρινῶς ἐκπληρῶν τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ καὶ εἰς ἔθνικα καὶ φιλόφιλανθρωπα ἔργα ἀφιερῶν τοὺς μηνιαίους αὐτοῦ μισθοὺς, συνωδᾷ τῇ ἐκ προοιμίων ἐπισημῶν αὐτοῦ δηλώσει ὅτι θεωρεῖ ἔργον ἱερόσυλον νὰ μισθοδοτῆται ὁ ἀντιπρόσωπος ἐκ τῶν ἰδρώτων τοῦ λαοῦ σχολαζούσης τῆς Βουλῆς, ἐπέζησε νὰ ἴδῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διακαῶν αὐτοῦ πόθων καὶ ἐναγωνίων προσδοκιῶν τὴν τῆς Ἐπτανήσου προσάρτησιν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐκτιμήσασα τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνδρὸς δις ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ ἐπισημῶς τὸν διορισμὸν του ὡς καθηγητοῦ ἐν τῷ ἐν Ἀργοστόλιῳ Γυμνασίῳ, ὃν ὁμοῦς οὗτος φιλοφρόνως ἀπεποιήθη διότι σταθερὰν εἶχεν ἀπόφασιν ὅπως ἐντρυφᾷ ἀκωλύτως πλέον εἰς τὰς προσφιλεῖς αὐτοῦ μελέτας καὶ συγγραφάς. Τροφή αὐτοῦ καὶ μόνη διασκέδασις, ἀνάπαυσις καὶ χαρὰ ἦτο ἡ κατ' ἰδίαν μελέτη, ἐξ ἧς ἄριστα προήλθον προϊόντα δι' ἐμβριθοῦς κρίσεως καὶ γλαφυροῦ καλάμιου γεγραμμένα, ἡ διατριβὴ αὐτοῦ «ὁ Σωκράτης πρόδρομος τοῦ χριστιανισμοῦ,» αἱ Κριτικαὶ καὶ Ἀναλυτικαὶ εἰς τοὺς διαλόγους τοῦ Πλάτωνος Μελέται, αἵτινες ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς τὴν ὑψηλὴν τῶν παρ' ἡμῖν ἐγκρίτων πεπαιδευμένων περιωπὴν καὶ παντοειδῆ ἄλλα πολλοῦ λόγου ἀξία ἔργα, ἅτινα λίαν προσεχῶς προτιθέμεθα νὰ ἐκδώσωμεν ἅπαντα. Ἐξεμέτρησε δὲ τὸ ζῆν παρέχων τῇ φιλότιμῃ αὐτοῦ πατρίδι καὶ ἐτέραν πολὺτιμον ὑπηρεσίαν προασπιζόμενος δηλαδὴ τὰ τιμαλφέστατα τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ συμφέροντα ἀμισθί ὡς ἐνορκος καὶ προϊστάμενος τῶν ἐνόρκων ἀπὸ τοῦ 1866 μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος τῷ 1876 καὶ ἐκθύμως ἐργαζόμενος εἴπερ τις ἄλλος πρὸς τὴν ὅσον ἐνεσθι μείζονα τοῦ συστήματος τούτου τελεσφορίαν καὶ ἐδραίωσιν. Καὶ ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ ἀοιδίμου τούτου ἀνδρὸς διαλάμπουσι τὰ πατριωτικὰ καὶ φιλόφιλανθρωπα αἰσθήματα. Ἐκ ταύτης παρατιθέμεθα ἐνταῦθα τὴν ἐξῆς περικοπὴν· «Ὁ πολίτης καθῆκον ἔχει ἱερὸν νὰ μεριμνᾷ καὶ νὰ συντείνῃ τὸ κατὰ δύναμιν καὶ εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ γενικοῦ ἀγαθοῦ καὶ νὰ προνοῇ ἀδιαλείπτως καὶ περὶ τοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος· ὅθεν πρὸς τὸν γενικὸν τοῦτον σκοπὸν ἀποβλέπων καὶ γὰρ ἀφιερῶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἐνταῦθα Νοσοκομείου τάληρα 1000 μετὰ τοῦ παραλίου οἰκοπέδου μου, τὴν δὲ βιβλιοθήκην μου ἀφίνω εἰς τὸ ἐνταῦθα Γυμνάσιον, καὶ 1000 τάληρα εἰς προικοδοτήσιν 10 ἀπόρων κορασιῶν, καὶ 300 τάληρα εἰς τρεῖς ἐνταῦθα ναοὺς, εἰς ἑκάτερον δὲ τῶν ἐν Ἀθήναις φιλολογ. συλλόγων

η'

τὸν Παρνασσὸν καὶ τὸν Βύρωνα προσφέρω τὴν εὐτελεῆ μου συμβολὴν ταλήρων 100 καὶ εἰς τὸν σύλλογον πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλλ. γραμμάτων ταλ. 200, τὰ δὲ ἐν ταῖς τραπέζαις ὑπολειπόμενα κεφάλαιά μου (ἀνερχόμενα εἰς 50 χιλ. δραχ.) θέλω ἀποκλειστικῶς νὰ ἐφαρμόζωνται εἰς καταρτισμὸν τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου. »

Τοιοῦτου σοφοῦ διδασκάλου ἐν τῶν ἀρίστων ἔργων εἶναι καὶ τὸ ἐκδιδόμενον Δοκίμιον τῆς Ἱστορίας τῆς ἀρχαίας παρ' Ἑλλήσι φιλοσοφίας, ὅπερ ἐκεῖνος συνέταξε παρακολουθῶν πρὸς ἄλλοις Γερμανικοῖς τοιούτοις πονήμασι τὸ τοῦ E. Zeller μάλιστα ἐπιγραφόμενον « Ἡ φιλοσοφία τῶν Ἑλλήνων. » Τὸ ἔργον τοῦτο διακρίνει συντομία, σαφήνεια, ἀλληλουχία, καὶ μεθ' ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς δημοσιεύσεις ὁμοίων πονημάτων δὲν παύει νὰ πληροῖ χρεῖαν πραγματικὴν εἰς τε τοὺς κυρίους φοιτητὰς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, ὅπως ἐν βραχεῖ συλλάβῃσι συμπαγῆ συστηματικὴν καὶ εὐκρινῆ ιδέαν τῶν Ἑλληνικῶν φιλοσοφημάτων, ἀναγκαιοτάτην μάλιστα κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἐξετάσεων, καὶ εἰς πάντα ἐν γένει λόγιον ὅστις δὲν ἀξιοῖ νὰ διατελῆ πάντῃ ἀμύητος αὐτῶν.

*Ἐγγραφον ἐν Ληξουρίῳ τῇ 6 Ἰανουαρίου 1888.

Ὁ ἐκδότης
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ.